

આ ઉપદેશોની વિષેશતા શું છે?

અરબી ભાષાના જાણકાર અથવા કુરઆનની લીખી વાંચીશક્તી વ્યક્તિઓ જાણે છે કે અરબી બારાખડીના અમૂક મૂળાક્ષરો ચિહ્નો ધરાવે છે. આ મૂળાક્ષરો નીચે આપ્યા છે અને તેનો અરબી પ્રવચનો અને લેખોમાં હંમેશા ઉપયોગ થાય છે.

ت ن ض ث ق ف غ خ ح ز ظ ذ ي
ش ب

આમાના કોઈપણ મૂળાક્ષરોના ઉપયોગ વગર અરબીમાં અર્થસભર લેખ લખવો ભગીરથ કાર્ય છે. પૂર્વ તૈયારી વગર આ પ્રકારના પ્રવચનો પ્રસ્તુત કરવા ખરેખર આશ્ચર્યજનક છે અને એવા પ્રવચનો માટે ઈમામ અલી (અ.) વિખ્યાત છે.

આ પ્રકારના અન્ય પ્રવચનો છે કે?

એકવાર ઈમામ અલી (અ.સ.) એ સુંદર પ્રવચન મૂળાક્ષર “અલીફ” ના ઉપયોગ વગર પ્રસ્તુત કર્યું હતું. અરબી મૂળાક્ષરોનો આ અક્ષર બહુજ છુટથી આ ભાષામાં વપરાય છે. ચિહ્નો વગર અર્થપૂર્ણ એક વાક્ય રચના કઠિન હોય ત્યાં તમે હમણાંજ વાંચ્યા તેનાથી આધિક કદના ડહાપણથી ઉભરાતો લેખ “અલીફ” મૂળાક્ષરના ઉપયોગ વગર લખવો કેટલું મહાકાર્ય છે?

આ પ્રવચન અલ-ખુત્બા અલ મુનીકાહ તરીકે વિખ્યાત છે. અને મુસ્લીમ વિદ્વાનોએ તેની નોંધ લીધી છે. જે સુન્ની અભ્યાસીઓએ આ ઉપદેશનો ઉલ્લેખ કર્યો છે. તેના નામ છે

(૧) મુહમ્મદ બીન અલ સાફી - કિફાયત અલ તાલિબ, પૃ. ૨૪૮ અને

(૨) ઈબ્ન અબીલ હદીદ અલ-મુતાઝીલી - શર્હ નહજલ બલાગાહ, ગૃથ ૧૯, પૃ. ૧૪૦)

ઈમામ અલી (અ.) આવા તોતિક કાર્યો કેવી રીતે સિદ્ધ કરી શક્યા?

પયગંબર મહમ્મદનો (સ.અ.) સંગાથ સેવી આવા ?? અને વક્તૃતવતો બની શક્યા. દિવ્ય પ્રેરણાના મર્પલક પયગંબર ઈમામ અલી (અ.) માટે જ્ઞાન અને ડહાપણના ધોધ સમા આદર્શ અને શ્રેષ્ઠ શિક્ષક હતા.

<http://al-islam.org/faq/>

પયગંબર મહમ્મદ (સ.અ.)નું કથન:

હું ડહાપણ નો ભંડાર છું અને અલી તેનો પ્રવેશદ્વાર છે.

(સહીહ અલ તીરમીઝી, કેરો આવૃત્તિ, કીતાબ અલ મનાકીબ, ગ્રંથ ૫, પૃ. ૬૩૭ હદિસ ક્રમાંક ૩૭૨૩)

ચિહ્નો વગરનો ઉપદેશ!

વિવિધ વિચારધારા ધરાવતા મુસ્લીમોમાં હ. ઈમામ અલી બીન અબી તાલીબ (અ.) ની વિધ્વતા, ડહાપણ, અને વક્તૃત્વ વિખ્યાત છે. કઈપણ પૂર્વ તૈયારી વગરના આપના પ્રવચનો અને ચિહ્નો (અરબી મૂળાક્ષરો પર ટપકા) વગરનું તેનું લેખિત સ્વરૂપ અરબી ભાષા પર આપના પ્રભુતાના જવલંત દર્શાવે છે.

સઘળી સ્તુતિ અદ્વાલ માટે છે. નામી બાદશાહ ધ્યાના માલિક, જન્મેલાને આકાર, અર્પનાર, તરછોટાયેલાના બેલી, ભૂમિવર્ધક, મજબૂત પહાડોના સ્થાપક, વર્ષા મોકલનાર, મુશ્કેલીઓ ટાળનાર, ભેદના જ્ઞાનીઓને જાણકાર, સામ્રાજ્યોના વિનાશક અને ??? મિલકતો પાડનાર. યુગો નવા અને પુનરુક્તિ કરનાર, સર્વે ચીજોના મૂળ અને નિર્માતા, વિશાળ ઉદારતા અને વાદળોના વિપૂલ થર અને વર્ષાનો વિપૂલ જથ્થો. યાચકો અથવા આધાવાદીઓને પ્રત્યુત્તર વાળતાં તે ઘણુ બધુ આપે છે.

હું અવિરતપણે તેનુ રટણ કઈ છુ. તેના તરફ ફરે છે તે સર્વો તેને એકજ માને છે તેવાજ રીતે હું પણ તેને એકજ માનું છુ. લો! તે અદ્વાલ છે. માનવજાત માટે તેના સિવાય કોઈ રબ નથી. તેણેજ સ્થાપ્યુ અને નક્કર કર્યુ તેને કોઈ પણ અપભ્રષ્ટ ન કરી શકે. તેણે મહમ્મદને ઈસ્લામના વિધાતા તરીકે મોકલ્યા જે રાજવીઓના પંથ દર્શક અને અત્યાચારોના બાધક હતા. વદ અને સાવા (બે મૂર્તિઓ)ના સત્તાધારીઓને અપંગ કરનાર, તેણે માહિતગાર અને શિક્ષિત કર્યા. નિમ્યા અને સંપૂર્ણ કર્યા. તેણે સિધ્ધાંતો રચ્યા અને પરિપૂર્ણ બનાવ્યા. તેણે કયામતના દિનથી આગાહ કર્યા અને ચેતવ્યા. અદ્વાલે આપને આદર સાથે જોડયા અને આત્માને શાંતિ બક્ષી છે. આપના વંશો પર ધ્યા અને પરિવાર પર અદ્વાલના આશિર્વાદ હજો. જ્યાં સુધી તારા ચમકે, સૂર્ય ઉદય પામે ત્યાં સુધી તારી એકલતા (લા ઈલાહા ઈલ્લાહ)ના નારા સંભળાતા રહેશે.

રબ તમારૂ રક્ષણ કરે. શૂભ કાર્યો કરતાં રહો. ધર્મનો માર્ગ અપનાવો. પ્રતિબંધિત બાબતોનો ત્યાગ છોડો. અદ્વાલના આદેશો સાંભળો અને તેનાથી સજાગ રહો. સ્નેહીઓ સાથે સંબંધો જાળવો અને તેને સંગળી કરો. ઈચ્છાઓનો અનાદર કરો અને તેમની સામે બળવો પૂકારો. પવિત્ર અને નિષ્ઠાવાન, લોકો સાથે સગાઓની જેમ બંધાયેલા રહો તેમજ તમાશો કરનાર અને લોભીનો સંગાથ ત્યાગો.

તમારો વરરાજો સર્વે પુરૂષોમાં જન્મથી આદરણિય છે. ઘણોજ ઉદાર. કિર્તીથી સન્માનિત અને પ્રતિષ્ઠિત પૂર્વજો. તેની પઘરામણી થઈ. તમારા દિલના ટૂકડા સાથે લગ્ન કરી માસુમ વધુને લઈ ગયો. અદ્વાલના સંદેશવાલકે ઉમ્મ સાલામાહને દહેજ આપ્યો હતો તેવોજ તેને આપો. ખરેખર તે માયાળુ જમાઈ હતો. તેનો વંશને ભલો. તે ઈચ્છતા તેની જોડે તેના વિવાહ કર્યા. પત્નિની પસંદગી વિષે તેને કશીજ ગુંગણામળ અથવા ગેરસમજ નહી હતી.

મે અદ્વાલને તમારા માટે વિનંતી કરીકે તેના અહોભાવ તમારા પર સદાકાળ રહે. તેની ખુશી ચાલુ રહે અને સર્વેને પ્રેરિત કરતો રહે. તેમની પરિસ્થિતી સુધરતી રહે. તેમના વ્યક્તિગત પ્રારબ્ધને નક્કર સ્વરૂપ આપવાના અને હવે પછીની જિંદગીના પ્રયાસોમાં સફળતા વરે. હંમેશ માટે તેના આભારી છીએ અને તેના

સંદવાહક અહમદ (સ.) માટે સદ્વિચાર.

એમ લાગે છે કે ઈમામ અલી (અ.)એ આ ઉપદેશો કોઈના લગ્ન પ્રસંગે પ્રસ્તુત કર્યા છે અને પોતાનાજ લગ્નમાં પણ હોઈ શકે છે. આનો હવાલો કેટલાક વિદ્વાનોએ આપ્યો છે જેમકે:

- ❑ મુહમ્મદ રીદા અલ હકીમી - સલાની ગફલ તફગુદીની ગંથ ૨, પૃ. ૪૨૨-૩
- ❑ સયીદ અલ મુસવી-અલ ઝલારાહ બીકાર મનાગીફ અલ નબી વ અલ તફરક, ગ્રંથ ૨, પૃ. ૧૭૮.
- ❑ હસુન અલ-હુલાફી ફદા ઈલ અલ રસુલ પૃ. ૬.

الخطبة المارية عن النتظة للإمام علي (عليه السلام)

الحمد لله الملك المحمود والمالك الودود مصور كل مولود مآل كل مطرود ساطح المهاد وموطد الأوطاد ومرسل الأمطار ومسهل الأوطار عالم الأسرار ومدركها ومدمر الأملاك ومهلكها ومكور الدهور ومكررها ومورد الأمور ومصدرها عم سماحه وكمل ركامه وهمل وطاوم السؤل والأمل أوسع الرمل وأرمل أحمده حمدا ممدودا وأوحده كما وحد الأواه وهو الله لا إله إلاه للأئم سواه ولا صاد لما عد له وسواه أرسل محمدا علما للاسلام وإماما للحكام ومسندا للرعاء وممطل أحكام ود وسوا علم وعلم وحكم وأحكم أصل الأصول ومهد وأكد الموعد وأوعد أوصل الله له الأكرام وأود روحه السلام ورحم آله وأهله الكرام ما لمع رائل وملع دال وطلع هلال وسمع اهلال.

اعملوا رعاكم الله اصلح الأعمال واسلكوا مسالك الحلال واطرحوا الحرام ودعوه واسمعوا أمر الله وعوه وصلوا الأرحام وراعوها وعاصوا الأهواء وادعوها وصاهروا أهل الصلاح والوراء وصارموا رهط اللهو والطمع ومضاهركم أظهر الأحرار مولدا وأسراهم سؤددا وأحلاهم موردا وها هو أمكم وحل حرمكم مملكا عروسكم المكرمه وماهر لها كما مهر رسول الله أم سلمه وهو أكرم صهر أود الأوالاد وملك ما أراد وماسها مملكه ولا وهم ولا وكس ملاحمه ولا وصم أسأل الله لكم احماذ وصاله ودوام اسعاده وألهم كلا اصلاح حاله والاعداد لمآله ومعاده وله الحمد السرمد والمدح لرسوله أحمد (ص).